Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 7, Sayı: 45, Nisan 2020, s. 194-203

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.41940>

Dr. Abdullah Sencer TEMEL

Konya Şeker Sanayi ve Ticaret. A.Ş. sencer_temel@yahoo.com

Dr. Öğr. Üyesi Yalçın TÜKEL

Necmettin Erbakan Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi,
ytukel7@gmail.com

14-16 YAŞ REKREATİF AMAÇLI SPOR ETKİNLİKLERİNE KATILAN ÇOCUKLARIN ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Özet

Bu çalışmanın amacı, rekreatif amaçlı farklı sportif etkinliklerine katılan 14-16 yaş arası çocukların özgüven düzeylerinin cinsiyet, gelir düzeyi, öğrenim durumu, yaşlarına göre karşılaştırılmasıdır. Veriler bilgisayar ortamında SPSS analiz programıyla yapılmış olup ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t testi, ikiden fazla karşılaştırmalarda ise Anova testi kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi $\alpha=0,05$ kullanılmıştır. Katılımcıların özgüven düzeylerinin cinsiyete ve gelir düzeylerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Öğrenim düzeyi açısından Orta öğretim öğrencilerinin özgüven puan ortalamalarının lise öğrencilerinkinden anlamlı bir şekilde yüksek olduğu, 14 yaş düzeyindeki öğrencilerin özgüven puan ortalamasının 15 ve 16 yaş düzeyindeki öğrencilerden anlamlı derecede yüksek olduğu, spor yapan öğrencilerin özgüven puan ortalamalarının spor yapmayanlardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Rekreasyon, Özgüven, 14-16 yaş, Öğrenci, Spor

EXAMINING OF THE SELF-CONFIDENCE LEVELS OF 14-16 YEARS OLD CHILDREN PARTICIPATING IN RECREATIONAL SPORTS ACTIVITIES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

Abstract

The aim of this study is to compare the self-confidence levels of 14-16 year old children participating in different recreational sports activities according to their gender, income level, education level and age. The data were made in computer environment with SPSS analysis program and independent sample t- test was used in and Anova test was used in more than two comparisons. The significance level $\alpha = 0.05$ was used for all tests. It is seen that the self-confidence levels of the participants do not differ significantly according to gender and income levels. In terms of education level, the average self-confidence score of secondary school students was significantly higher than that of high school students, the self-confidence score average of students at the age of 14 was significantly higher than the students at the age of 15 and 16, and the self-confidence score averages of students who do sports were significantly higher than those who did not.

Keywords: Recreation, Self-confidence, 14-16 aged, Students, Sport

GİRİŞ

Kendine güven, bir bireyin kendi içinde veya içinde bulundukları durumlar hakkında olumlu veya gerçekçi bir görüşe sahip olmasını sağlayan temel bir farkındalıktır. Öz güven bireyin belirli bir durumda bir hedefe ulaşma kabiliyeti veya beklentisini ifade eder ve kişinin sahip olduğu potansiyeli gerçekleşmesinde önemli bir faktör olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Buradan hareketle özgüven sadece belli alanlarda kısıtlı olmayan hemen hemen tüm iş kollarında direk olarak bireyin psikolojik ve sosyolojik durumuyla iç içe olan ve neticesinde bireye, çevresine ve içinde bulunduğu ortama direk katma değer ve kazanımlar sağlayan önemli bir kişisel özelliktir.

Literatürle özgüven ile ilgili birçok tanımlama yer almaktadır. Öz güven, yaşamın temel zorluklarıyla başa çıkmaya yetkin ve mutluluğa layık olarak kendini deneyimleme arzusu. (Nathaniel, 1995). Bir başka ifadeyle özgüven, bireyin kendisi hakkında belirli yordamlarda bulunabilmesini, bu yorumlamalar ve çıkarımlardan açığa çıkan duygu ve hislerin tamamının neticesinde gelişen davranışın bütünüdür (Okuy, 2012). Farklı bir tanımda, özgüven bireyin muhtemel karşılaşılabileceği meseleler karşısında problem çözebilme, çözüm üretebilme noktasında sahip olduğu hükmü ve buna olan inancıdır (Harman ve Çelikler, 2001)

Psikolojik anlamda var olabilmenin temelini özgüven oluşturmaktadır. İnsanı hayvanlardan ayıran en önemli temel özelliklerin başında benlik bilinci gelmektedir. Bir diğer deyişle kişinin sahip olduğu mevcut karakter yapısının ve kimliğini benimseyip benimsemediğine karar verme ve gerçekte nasıl bir kişi olduğuna kanaat getirme becerisidir. (Mckay ve Fanning, 2009).

Kendine güven düzeyi yüksek olan bir kişi sahip olduğu nitelikler ve yetenekleri sayesinde gerçekçi bir görüşe sahiptir, bu da o kişinin çaba ve gayretlerini daim ve kalıcı kılar (Sieler, 1998). Kendine güven ile birlikte öz yeterlik bileşeni bireyin kendine öz-güvenini

tamamlamaktadır. Bunun yansıması, özgüven ve öz yeterlilik kavramları ile tamamlayıcı bir unsur olarak bilinen benlik saygısı kavramı genel olarak benlik değeri veya benlik hissi olarak tanımlanmaktadır. Benlik saygısı düşük olan bir kişi, değersiz veya yetersiz olduğuna inanırken, benlik saygısı yüksek olan kişi diğer bireylere oranla kendini daha bilge ve donanımlı olarak hisseder. Öz-yeterlilik kişinin üstelenmiş olduğu görevlerde başarılı olma kapasitesine olan inanç olup birçok manada öz-yeterlilik duruma göre özgüven anlamına gelmektedir (Neill, 2005).

Özgüven, bireyin temel kişilik yapısını oluşturmada en büyük kriterlerden bir tanesidir. Birey özgüveniyle hayatta var olur ve özgüveniyle gelişim kaydeder (Kurtuldu, 2007). Dolayısıyla özgüveni yüksek olan bireylerin girişken, sorumluluk üstlenmeyi seven, insanlar arası ilişkilerde daha güvenli ve sevecen, araştırmayı, farklı tecrübe ve oluşumlara açık dışadönük, rekabeti seven, zorluklar karşısında pes etmeyen başarıya azmine sahip kişiler olarak nitelendirilebilir. Aynı zamanda bu bireyler kendilerini dikkate değer, topluma faydalı ve saygı gösterilmeye değer bireyler olarak görmektedirler (Mağden ve Aksoy, 1993). Bunun aksine özgüven düşük olan kişiler ise, bağımsız hareket edebilmenin dışında daha çok başkalarına bağımlı bir yaşam tarzı sürmeye, başkalarının fikirlerinden çabuk etkilenme, reddedilme endişesiyle insanlarla ve toplumla sıcak ilişkiler kurmaya daha mesafeli olurlar. Ayrıca bu bireyler kendilerini değersiz ve başarısız görerek, devamlı problemler ve stres kaygısı ile gündelik hayatlarında karşılaştıkları sorunları çözümleyemeyecekleri düşünme meyillindedirler.

Spor ve özgüveni arasındaki ilişki sebep-sonuç ilişkisi neticesinde değerlendirilen kapsamlı ve birçok bilim adamları tarafından üzerinde inceleme ve araştırmalar yapılmış bir alandır. Sporda özgüven, bireylerin başarılı olma yeteneklerine ilişkin inanç veya kesinlik derecesi olarak tanımlanmıştır (Vealey, 1986 :221-246). Bandura (1997) tanımında ise özgüven, inancın gücüne atıfta bulunan ancak kesinliğin hakkında ne olduğunu belli olmayan ve değişkenlik arz edebilen bir terim olarak tanımlamıştır. Buradan hareketle, özgüven, bireyin tutumu ve eylemleri sonucu üzerine direkt etkisi olan önemli bir unsurdur. Sporda özgüven, bireyi çeşitli sportif durumlarda başarıya ulaştırmada bir zihin çerçevesinde yapılan gerekenleri somutlaştırıp başarı için zemini oluşturarak spor, özgüven ve başarı arasındaki ilişkiyi olumlu ve yukarı yönde kuvvetlendirmektedir (Bandura, 1997: 48).

Çocuklarda özgüven kavramı ise daha önemli bir konu olup özellikle anne-babanın çocuğun ilk günlerinden itibaren çocukları ile aralarında kurmuş olduğu bağ neticesinde başlayan bireyin sonraki yaşamında kendisi dışındaki bireyler ve toplum ile kuracağı olumlu olumsuz ilişkilerin temelini oluşturmaktadır. Özellikle okul-öncesi dönem çocuğun sosyo-psikolojik gelişimde ve sosyalleşmesinde önemli bir evre olup buna paralel olarak çocuğun karakter oluşumuna bağlı olarak özgüven yapısının oturmasında ve gelişmesinde aile ile birlikte önem arz etmektedir. Dolayısıyla anne-babanın çocuğun özgüvenin tahsis edilmesinde rolü büyüktür (Doyle, 1998: 330-342).

Farklı yaş, cinsiyet ve gelir düzeyine sahip farklı 14-16 yaş arası çocuklar katıldıkları bu rekreatif sportif faaliyetlerde sürekli olarak etkileşim halinde olup birbirleri ile rekabet halinde olmanın ve başarıya güdüsünün vermiş olduğu motive edici duygular neticesinde yüksek özgüven kazanmaları beklenmektedir. Çocuklar yeteneklerinin farkında oldukça daha iyi hissedip hedeflerine ulaşmak için daha enerjik ve performans odaklı olacağı için bu rekreatif spor branşlarına katılım sağlayan bu yaş grubu çocukların özgüven düzeylerinin farklı parametreler açısından incelenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır.

Materyal ve Yöntem

Yöntem

Bu çalışma, Konya ilinde rekreatif amaçlı farklı spor branşlarına katılan 14-16 yaş arası çocuklara, gönüllü onamları alındıktan sonra araştırmacı tarafından hazırlanmış ‘‘Kişisel Bilgi Formu ve Özgüven Ölçeği’’ uygulanmıştır. Araştırmaya basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenen 325 kişi katılmasına rağmen formları eksik veya hatalı doldurmaları nedeniyle 300 kişinin verileri değerlendirmeye alınmıştır.

Piers Harris Öz-Güven Ölçeği (PHÇÖKÖ)

Öz-Kavramı Ölçeği 1964 yılında Piers ve Harris tarafından geliştirilen ‘‘Kendim Hakkında Düşüncelerim’’ olarak da anılan 80 maddelik PiersHarris’in Çocuklarda Öz-Kavramı Ölçeği 9–20 yaş grubundaki öğrenciler için geliştirilmiştir (Piers 1984). Ölçeği oluşturan 80 ifadeye ‘‘evet’’ veya ‘‘hayır’’ şeklinde cevap verilmektedir. Buna göre elde edilen veriler ölçek puanı 0–80 arasında değişebilmektedir. Yüksek puan olumlu, düşük puan ise olumsuz öz-kavramının varlığına işaret etmektedir. Ölçeğin Türkçeleştirme çalışması Çataklı (1985) tarafından, geçerlik ve güvenilirlik çalışması ise Öner (1996) tarafından yapılmıştır. Türkçe formun güvenilirlik katsayıları ise. 81 ile 89 arasında değişmektedir. Türkçe formun faktör yapısı, özgün formun faktör yapısına paralellik göstermektedir. Bu ölçeğin Cronbach-Alfa güvenilirlik katsayısının ise. 91 olduğu saptanmıştır.

Verilerin İstatistik Analizi

Veriler bilgisayar ortamında analizi SPSS programıyla yapılmış, öncelikle kullanılacak testlerin türü ile ilgili normal dağılım değerleri analiz edilmiştir. Skewness ve kurtosis değerlerinin normal dağılımı gösterdiği tespit edilmiş ve ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t testi, ikiden fazla karşılaştırmalarda ise Anova testi kullanılmıştır. Tüm testler için anlamlılık düzeyi $\alpha=0,05$ kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

	n	%
CİNSİYET		
Erkek	143	47,7
Kadın	157	52,3
ÖĞRENİM DURUMU		
Orta Öğretim	58	19,3
Lise	242	80,7
YAŞ		
14	76	25,3
15	73	24,3
16	151	50,3
Gelir Düzeyi		
2000-2500 TL	90	30
2501-3000 TL	38	12,7
3001-3500 TL	79	26,3
3500 +	93	31
Sportif Faaliyet		
Evet	187	62,3
Hayır	113	37,7
Masa Tenisi ve Diğer Branşların Dağılımı		
Masa Tenisi	79	42,2
Diğer	108	57,8

Tablo 2. Katılımcıların Özgüven Düzeylerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması.

	Cinsiyet	$\bar{X}$	SS	t	p
Özgüven Puanı	Erkek	54,34	12,52	1,792	0,74
	Kadın	51,71	12,84		

Katılımcıların özgüven düzeylerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Bununla birlikte erkek öğrencilerin puan ortalamasının kadın öğrencilerden yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların Özgüven Düzeylerinin Gelir Düzeyine Göre Karşılaştırılması.

	Gelir Düzeyi	$\bar{X}$	SS	F	p
Özgüven Puanı	2000-2500 TL	54,52	12,78	1,232	,298
	2501-3000 TL	52,55	11,98		
	3001-3500 TL	53,65	11,74		
	3500 +	51,06	13,73		

Katılımcıların özgüven düzeylerinin gelir düzeyine göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Bununla birlikte en yüksek özgüven düzeyi 2000-2500 TL gelire sahip öğrencilerde iken en düşük özgüven düzeyi 3500 ve üstü gelire sahip öğrencilerdedir.

Tablo 4. Katılımcıların Özgüven Düzeylerinin Öğrenim Düzeyine Göre Karşılaştırılması.

	Öğrenim Düzeyi	$\bar{X}$	SS	t	p
Özgüven Puanı	Orta Öğretim	62,03	12,21	6,423	,000
	Lise	50,80	11,90		

Katılımcıların özgüven düzeylerinin öğrenim düzeyine göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. Orta öğretim öğrencilerinin özgüven puan ortalamaları lise öğrencilerinkinden yüksektir.

Tablo 5. Katılımcıların Özgüven Düzeylerinin Yaşa Göre Karşılaştırılması.

	Yaş	$\bar{X}$	SS	F	p
Özgüven Puanı	14	58,73	11,75	11,390	,000
	15	51,86	13,13		
	16	50,60	12,19		

Katılımcıların özgüven düzeylerinin yaşa göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir. Farkın hangi gruplar arasında olduğuna yönelik yapılan post-hoc testine göre gruplar arası farkın 14 ile 15 ve 16 yaşlar arası olduğu görülmektedir. 14 yaş düzeyinde özgüven puan ortalaması 15 ve 16 yaş düzeyinden yüksektir.

Tablo 6. Katılımcıların Özgüven Düzeylerinin Masa Tenisi ve Diğer Spor Branşlarını Yapmalarına Göre Karşılaştırılması.

	Sportif Faaliyet	$\bar{X}$	SS	t	p
Özgüven Puanı	Masa Tenisi	54,36	11,47	-,522	,602
	Diğer Branşlar	55,30	13,00		

Katılımcıların özgüven düzeylerinin masa tenisi ve diğer spor branşlarını yapmalarına göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Bununla birlikte masa tenisi dışındaki spor branşları ile ilgilenen öğrencilerin özgüven düzeyi daha yüksek çıkmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada Konya ilinde rekreatif amaçlı farklı spor branşlarına katılan 14-16 yaş arası çocukların özgüven düzeyleri farklı değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmaya farklı spor branşlarına rekreatif amaçlı devam eden 300 sporcu katılmıştır.

Tablo 2. İncelendiğinde, katılımcıların özgüven düzeylerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir ($p>0,05$). Literatürde bulgularımıza ve örneklem grubumuza paralellik gösteren çalışmalar vardır. Akandere (2014) tarafından 12-14 yaş grubu çocuklara yapılan çalışmada yaş değişkenine göre özgüven düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığı gözlemlenmiştir. Yine bulgularımızı destekler nitelikte Ağaoğlu ve ark. (2018) ve

Yerebatan (2019)'da tarafından spor branşlarını dikkate alınarak yapılan çalışmada cinsiyet değişkeninin özgüven düzeylerini farklılaştırmadığı sonucuna ulaşmıştır. ($p>0,05$). Araştırma sonuçlarımızla çelişen çalışmalarda mevcuttur. Şar ve diğ. (2010)'daki çalışmasında kızların erkeklere göre özgüven düzeyleri daha yüksek olduğunu sonucuna ulaşmışlardır. Yine Corbin (1981); Valey (1986); Ryan ve Pryor (1976) spor psikolojisinde yaptıkları kapsamlı araştırmalarda kadınların özellikle motor performans açısından özgüven bakımından erkeklerden daha düşük olduğunu sonuçlarına ulaşmışlar cinsiyet ve özgüven düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit etmişlerdir. Bunun büyük ölçüde cinsiyet rolü sosyalleşmesinin bir sonucu olabileceği görülebilir. Eril davranışlar olarak, kadınlar daha az yetkin hissedebilir, daha az sosyal desteğe sahip olduklarını algılayabilir. Bizim araştırma sonuçlarımıza göre; cinsiyet değişkeninin farklı spor branşlarında ve farklı öğrenim düzeyi, aile yapısı ve kültürel gelmiştten gelen bireylerin örneklemimize homojen olarak dağılması neticesinde belirleyici bir faktör olmadığı düşünülebilir.

Tablo 3. İncelendiğinde, katılımcıların özgüven düzeylerinin gelir düzeyine göre karşılaştırılmasına bakıldığında özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu sebebi olarak, gelir seviyesinin yüksek olması her zaman büyük motive kaynağı ve psikolojik sağlamlığı ve özgüveni arttırıcı bir değişken olmasına karşın bu yaş gurubu çocukların halen ailelerine bağlı olması ve ailelerinden maddi destek almaları sebebiyle öncelikli odak noktalarının para olmadığı bunun sonucu olarak gelir seviyesi burada belirleyici bir faktör olmadığı görüşüne varılabilir. Literatürde çalışmamızla paralellik gösteren pek fazla çalışma olmayıp Ağaoğlu (2018) yılında yaptığı Tekvandocularda gelir seviyesi ile özgüven arasındaki ilişki incelendiği çalışmada anlamlı farklılaştırmadığını tespit etmiştir. Özdayı ve Uğurlu (2015) yapmış olduğu çalışmada ise futbol hakemlerinin gelir düzeyleri arttıkça özgüven düzeylerinin daha yüksek seviyede olduğu bulmuş bu sonuç bulgularımız ile çelişmektedir.

Tablo 4. İncelendiğinde, Katılımcıların özgüven düzeylerinin öğrenim düzeyine göre karşılaştırılmasına bakıldığında ortaöğretim öğrencilerinin özgüven puan ortalamaları lise öğrencilerinkinden özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir ($p<0,05$). Buradan anlaşılabacağı üzere eğitim düzeyi belirleyici bir faktör olup eğitim seviyesi yükseldikçe bireylerin toplumla ve insanlarla olan ilişkilerde daha öz güvenli olduğu ve insanlarla daha cesaretli ilişkiler kurabildiği görülmektedir. Bilgi birikimi arttıkça ve birey yeni kazanımlar elde ettikçe kendine olan güvenin artacağı buradan anlaşılmaktadır. Bulgularımızı destekler nitelikte Çelik (2014) de ortaokul öğrencilerinin özgüven seviyelerinin üzerine yaptığı araştırmasında ebeveynlerinin eğitim düzeyinin yüksek olmasının öğrencilerin özgüven düzeylerine olumlu yönde etki ettiği ve artığı sonucuna ulaşmıştır. Aynı şekilde Aldemir (2017) yapmış olduğu çalışmada eğitim-öğretim durumunun özgüven üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisinin olduğu sonucuna ulaşmıştır. Literatürde bulgularımızla tezatlık oluşturan çalışmalar da mevcuttur. Gökkaya (2017), özgüvenin, elit sporcuların performansına katkısını mercek altına aldığı çalışmada gelir düzeyine özgüven düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulamamıştır.

Tablo 5. İncelendiğinde, katılımcıların özgüven düzeylerinin yaşa göre karşılaştırılmasına bakıldığında 14 yaş düzeyindeki öğrencilerin özgüven puan ortalaması 15 ve 16 yaş düzeyindeki öğrencilerden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir ($p<0,05$). Bu

durum 14 yaş gurubu bireylerin bilgi ve tecrübe ile doğru orantılı olarak arttığı düşünülen veya varsayılan özgüvenin bu durumun aksine 15 ve 16 yaş gurubu öğrencilerde yüksek görülmesi sebebi sahip olunan özgüvenin temelsiz, plansız ve hedefe odaklı olmadığı farz edilebilir. Alan yazında araştırma neticemize benzer ve yakın sonuçlar vardır, Bilgin (2011) tarafından yapılmış olan çalışmamızda yaş değişkeni ve özgüven düzeyi arasında anlamlı bir farklılık olduğunu bulmuştur. Ancak Bilgin (2011) tarafından yapılan ‘Ergenlerde özgüven düzeyinin bazı değişkenler açısından incelenmesi’ adlı çalışmasında ise yaşı 17 ve üstünde olanların 16 yaş ve altında olan ergenlere göre özgüven düzeylerinin yüksek olduğu ve anlamlı bir farkın olduğu sonucuna varmış bu sonuç verilerimizle uyuşmamaktadır. Başoğlu (2007), Atılğan (2019), Kurtuldu (2007) tarafından yapılan çalışmalarda da yine yaş ile özgüven arasında anlamlı bir farkın olmadığı sonuçlarına ulaşmışlardır.

Tablo 6. İncelendiğinde, katılımcıların özgüven düzeylerinin masa tenisi ve diğer spor branşlarını yapmalarına göre özgüven puan ortalamalarının anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Bu araştırma bulgumuz ile benzerlik gösteren Toktaş (2017) tarafından farklı spor branşlarda faaliyet gösteren lise öğrencilerin özgüven düzeylerinin alt boyutlarına göre incelendiği çalışmada anlamlı bir farklılığın olmadığı neticesine ulaşmıştır. Benzer şekilde Sun (2015), sporun lise öğrencilerinin özgüven düzeylerine etkisini üzerine yaptığı kapsamlı çalışmada spor branşı seçiminin özgüven üzerinde anlamlı farklılık oluşturmadığının tespit etmiştir. Bu sonuç yaptığımız çalışma sonuçları ile paralellik arz etmektedir. Araştırmamıza neticemizle örtüşmeyen Mutlu ve arkadaşları (2016) tarafından yapılan araştırmada tenis sporu branşı ile uğraşan üniversite öğrencilerin yüksek özgüven puanına sahip oldukları ifade etmiştir bunun sebebi olarak tenis sporu ile ilgilenen bireylere branş dışındaki demografik değişkenlerin etkisi olduğu düşünülebilir örneğin aile gelir düzeyi, eğitim seviyesi.

Sonuç olarak, katılımcıların özgüven düzeylerinin cinsiyete, gelir düzeyine ve masa tenisi ve diğer spor branşlarını yapmalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmektedir. Öğrenim düzeyi açısından Orta öğretim öğrencilerinin özgüven puan ortalamalarının lise öğrencilerinkinden anlamlı bir şekilde yüksek olduğu, 14 yaş düzeyindeki, öğrencilerin özgüven puan ortalamasının 15 ve 16 yaş düzeyinden anlamlı derecede yüksek olduğu, spor yapan öğrencilerin özgüven puan ortalamalarının spor yapmayanlardan anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur. Örneklem gurubumuzun yaş aralığındaki çocukların özgüven düzeylerinin demografik değişkenler açısından değerlendirildiğinde kesin bir yargı oluşturulmasının yanında elde edilen veriler neticesinde aktif olarak spor yapmanın ve rekreatif içerikli aktivitelere katılmanın bireylerin özgüven duygusunu artırıcı ve olumlu yönde etkilediğini söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Ağaoğlu SA, Ünver Ş, İslamoğlu İ, Karaduman E, Töre SA, 2018. Tekvandocuların ve dansçıların özgüven düzeylerinin karşılaştırılması. Uluslararası hakemli akademik spor sağlık ve tıp bilimleri dergisi. On dokuz Mayıs Üniversitesi, Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi, Samsun.
- Akandere M, Yarımkaya E, 2014. The effect of entertaining fun athletics training program related to the self-confidence levels among children aged 12-14 years. International Journal of Science Culture and Sport (IntJSCS). Selçuk University. Konya
- Aldemir YG, 2016. Liderlik özelliklerinin özgüven düzeyleri üzerindeki etkisi. Marmara üniversitesi spor yöneticiliği öğrencileri üzerinde bir araştırma. Ekev akademi dergisi.
- Atılğan D, 2018. Spor yönetiminde görev alan yöneticilerde kriz yönetimi, karar verme ve özgüven beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmış doktora tezi. Şelçuk üniversitesi. Konya.
- Bandura A, 1997. The exercise of control, New York, Freeman and company.48
- Başoğlu S, 2007. Sınav kaygısı ile özgüven arasındaki erinlik döneminde incelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bilgin Ş, 200). Ergenlerde kaygı ile benlik saygısı arasındaki ilişki. Unpublished master's thesis, İstanbul university.
- Corbin CN, 1981. Sex of subject, sex of opponent and opponent ability as factor affecting self confidence in a compitition situation. Journal of spor psychology .3,265-270.
- Çataklı M, 1985. Translital equivalence and eliabilty of the Turkish version of the PiersHarris Children's Self-Concept Scale. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Çelik Y, 2014. 6. Sınıf öğrencilerinin bilimsel tutumları ve özgüvenleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Asya Öğretim Dergisi. – 2(2), 38-51.
- Demirel M, 2013. Investigating guilt and shame situations of secondary school students according to participation in sport activities and different variables. International journal of academic research Part B, 5(2),259-26.
- Doyle C, 1998. Emotional abuse of children: issues for intervention. Child Abuse Review. 6:330-342.
- Ekinci H, 2013. Müzik öğretmeni adaylarının solo sahne performansına ilişkin özgüven algılarının bazı değişkenler bakımından incelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 2(2),52-64.
- Gökkaya D, 2017. Psikolojik beceri kıstası olarak özgüvenin, elit sporcuların performansına katkısı; Boks Milli Takım Örneği Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Harman G, Çelikler D, 2012 Eğitimde g-hazır bulunuşluğun önemi üzerine bir derleme çalışması. Eğitim ve öğretim araştırma dergisi. 1(3), 147,156.

- Kurtuldu PS, 2007. İlköğretim okulu yöneticilerinin özgüven düzeyleri ile liderlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Yeditepe Üniversitesi. İstanbul.
- Mağden D, Aksoy A, 1993. Anne ve babaların çocuklarına karşı tutumlarını etkileyen etmenler, Ankara: Eğitim ve Bilim.
- Mckay M, Patrick F, 2009. Özgüven. (4. Baskı). (Çev. F. G. Atay). Ankara. Arkadaş Yayınevi.
- Mutlu OT, Öntürk Y, Karafil AY, Zorba, E, Bingöl E, Kaya K. 2016. Tenis sporu ile uğraşan üniversite öğrencilerinin sporda öz-güven algılarının incelenmesi. Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi. 18(1), 17-28.
- Nathaniel B, 1995. The six pillars of self-esteem. Philosophers Notes.
- Neill J, 2005. Definitions of various self constructs. Self-esteem, self-efficacy, self-confidence & selfconcept. Accesed <http://wilderdom.com/self/> on June 14, 2009.
- Okyay B, 2012. Yönetici ve çalışanların özgüven düzeyleri ve kişisel gelişim inisiyatifi alma becerilerinin karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Endüstri ve Örgüt Psikolojisi Yüksek Lisans Programı, İstanbul
- Öner N, 1996. Piers- Harris Çocuklarda Öz-Kavramı Ölçeği El Kitabı. Ankara. Türk Psikologlar Derneği.
- Özdayı N, Uğurlu FM, 2015. Futbol hakemlerinin duygusal zekâ ve iletişim beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Uluslararası Spor, Egzersiz ve Antrenman Bilimi Dergisi. Cilt 1, Sayı 1, 31-39.
- Piers EV, 1984. Revised manual for the piers-harris children' self-concept scale (2nd ed.). Los Angeles, CA: Western Psychological Services.
- Ryan TT, Plyor FD, 1976. Sex cues in estimating and performing a simple and motor task. Perceptual and Motor Skills, 43, 547-552.
- Sieler A, 1998. Self-confidence. Accessed at <http://www.newfieldaus.com> on March 28, 2009
- Slutzky CB, Simpkins SA, 2009. The Link Between Children's Sport Participation and Sws.
- Sun E, 2015. Sporun lise öğrencilerinin özgüven düzeylerine etkisi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Toktaş S, 2017. Okul spor müsabakalarına katılan lise öğrencilerinin kaygı, özgüven ve güdülenmeleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon, Doktora Tezi.
- Vealey RS, 1986. Conceptualization of sport-confidence and competitive orientation: Preliminary investigation and instrument development. Jouml of Sport Psychology, 8, 221-246.
- Yerebatan Z, 2019. Basketbol klasman hakemlerinin karar verme stilleri ve özgüven düzeylerinin incelenmesi. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul.
- Zorba E, 2012. Herkes için yaşam boyu spor, Neyir Yayınları, Ankara.